

Obsah rozdílových zkoušek na konzervatoři Plzeň

učivo za 5. ročník

Dějiny umění

5.r.

Literatura: všeobecná

Gombrich, E.H.: Příběh umění; Odeon, Praha 1992
Herout, P.: Staletí kolem nás; Orbis, Praha 1970
Kidson, P.: Románské a gotické umění; Artia, Praha 1973
Kol. autorů: Dějiny evropské civilizace; 1., 2. díl, Paseka, Praha 1995
Lauer mann, L., Semeráková, J.: Vývoj architektury 1,2; ČVUT, Praha 1999
Matějček, A.: Dějiny umění v obrysech; Melantrich, Praha 1951
Mráz, B.: Dějiny výtvarné kultury, 1. – 2.; Idea servis, Praha 1995, 1997
Pijoan, J.: Dějiny umění 1. – 11 díl; Svoboda, Praha 1987 – 1991
Stadler, W.: Dějiny sochařství; Rebo Productions, Praha 1996
Triadó, J.R.: Dějiny malířství v obrazech; Albatros, Praha 1994

Východoasijské kultury všeobecně

Auboyer, J., Goepfer, R.: Umění Dálného východu; Artia, Praha 1972
Kol. autorů: Asijské kultury ve sbírkách Náprstkova muzea; katalog výstavy asijských kultur na zámku Liběchov, Národní muzeum Praha 1981
Kol. autorů: Hory a řeky bez konce (krajina, zátíší a mikrosvět přírody v umění Asie i Evropy); katalog výstavy, Národní galerie Praha 996

Indie

Bondy, E.: Indická filosofie; Vokno, Praha 1991
Johnson, G.: Svět Indie; Knižní klub, Praha 1998
Lesný, V.: Buddhismus; Votobia, Olomouc 1996
Zbavitel, D., Merhautová, E., Filipický, J., Knižková, H.: Bohové s lotosovými očima; Vyšehrad, Praha 1997
Zbavitel, D.: Otazníky starověké Indie; Lidové noviny, Praha 1997
Zbavitel, D.: Hinduismus a jeho cesty k dokonalosti; Dharma Gaia, Praha 1993

Čína

Böttger, W.: Kultura ve staré Číně; Panorama, Praha 1984
Blunden, C., Elvin, M.: Svět Číny; Knižní klub, Praha 1997
Hrdličkovi, V. a Z.: Umění čínských zahrad; Argo, Praha 1997
Konfucius: Hovory; CAD Press, Bratislava 1994
Král, O.: Čínská kaligrafie; katalog výstavy, Národní Galerie Praha 1992
Lao – c' : Tao te ťing; Dharma Gaia, Praha 1997
Scarpari, M.: Starověká Čína; White Star, Vercelli, Itálie 2000

Obsah učiva:

orientace v učivu probraném v 1. – 4. ročníku

Indie - historie, náboženství, literatura, hudba, architektura, sochařství, malířství

Čína - historie, filosofie, kulturní přínos, literatura, hudba, architektura, sochařství, malířství, zahrady

literatura:

Jiří Bezděk - Soudobá hudba před tabulí, skriptum FPE ZČU

1 Základní pojmy a jejich vztahy (tonalita, modalita, tématický sloh atd.)**2 Stav po roce 1945****3 Nové a významně aktualizované kompoziční metody**

- 3.1 Mikrointervalika Aloise Háby a jeho atématický sloh
- 3.2 Témbrová hudba (hudba témbřů)
  - 3.2.1 Postwebernovské techniky - multiserialismus a punktualismus
  - 3.2.2 Aleatorika
  - 3.2.3 Clustery a jejich využití v mikropolyfonii
  - 3.2.4 Spektralismus
- 3.3. Elektroakustická hudba (EAH) a syntetická hudba (SH)
  - 3.3.1 Základní pojmy EAH a SH
  - 3.3.2 Etapy tvůrčího procesu EAH a SH
  - 3.3.3 Vybavení elektroakustického studia podle etap tvorby EAH a SH
  - 3.3.4 Z historie EAH a SH
  - 3.3.5 Hudba a počítač
  - 3.3.6 Soudobé kompoziční metody ve spojitosti s jinými druhy umění (s přihledem na EAH a SH). Bimedialita, polymedialita, multimediální produkce, hudba grafická apod., konceptuální umění
- 3.4. Soubor stylů „Nová jednoduchost a citovost (new simplicity)“ jako na nadměrnou posluchačskou náročnost Nové hudby a aleatoriky
  - 3.4.1 Výčet a stručná charakteristika často uplatňovaných kompozičních stylů a tématických okruhů Nové jednoduchosti a citovosti
    - 3.4.1.1 Neo styly a polystylové kompozice
    - 3.4.1.2 Nový přístup k folklóru (neofolklorismus)
    - 3.4.1.3 Inspirace jazzem a nonartificiální hudbou
    - 3.4.1.4 Civilismus a barbarismus
    - 3.4.1.5 Minimální hudba (minimal music) a její významní představitelé
    - 3.4.1.6 Náboženské inspirace a novodobá religiozní hudba

4 Výběr významných skladatelských osobností vážné hudby 2. pol. 20. stol.

- 4.1 Francouzští skladatelé Olivier Messiaen, Piérre Boulez a další. Řek Iannis Xenakis
- 4.2 Polští skladatelé Witold Lutoslawski, Krzysztof Penderecki a další
- 4.3 Významné osobnosti americké hudby ve 20.stol.
  - 4.3.1 Průkopníci nových kompozičních směrů - Charles Ives a Edgar Varése
  - 4.3.2 Georg Gershwin, Aaron Copland, Leonard Bernstein a jejich inspirace v nonartificiální oblasti
  - 4.3.3 John Cage, Georg Crumb a další významní američtí skladatelé 2. pol. 20. stol.
- 4.4 Další významní Evropané - Ital Luciano Berio, Němec Karlheinz Stockhausen, Maďar György Ligetti
- 4.5 Alfréd Šnitke, Arvo Pärt, Sofia Gubajdulina a další skladatelé z prostoru bývalého SSSR

Studijní materiály: **Classical music (Robert Ainsley); GCSE Edexcel - Music**
Doplňkové materiály na slovní zásoby a konverzace

Obsah učiva : slovní zásoba k okruhům ke zkoušce z AJ v 6. ročníku, práce s textem

Základní pedagogické pojmy

pedagogika její předmět, vztah k ostatním vědám, struktura a význam pedagogiky, metody pedagogiky

Odborná pedagogická literatura

Výchova – pojem, rysy výchovy, výchovné cíle

Činitelé výchovy – pedagog, vychovávaný jedinec, výchovné prostředky

Základní legislativní normy týkající se vzdělávání, pracovněprávních vztahů a práv dítěte

Poruchy chování u dětí a mládeže ve školní praxi, možnosti řešení a prevence

Česká výchovně vzdělávací soustava – charakteristika školy a školského systému, školská soustava v ČR

Pedagogická dokumentace

Dějiny pedagogiky

počátky výchovy a starověká výchova

středověká a renesanční výchova

odkaz J. A. Komenského, pedagogické principy a jejich vývoj

rozvoj pedagogického myšlení v 17. a 18. století

pedagogika 19. století

novodobá česká škola a pedagogika

vybrané pedagogické směry 20. století

alternativní školy

Hudební výchova a vzdělávání

Hlavní zdroje současné evropské hudební pedagogiky

Podněty pro rozvoj české hudební pedagogiky

Prostředky hudební pedagogiky – vyučovací metody, didaktické zásady a principy umělecké pedagogiky, styly a druhy výchovy v hudební pedagogice

Organizace a řízení hudebně výchovného procesu

Hudební diagnostika

Literatura:

Vladimír Jůva a kol.: Základy pedagogiky pro doplňující pedagogické studium, Paido, Brno 2001. ISBN: 80-85931-95-8.

Milan Holas: Hudební pedagogika, nakladatelství AMU, Praha 2004. ISBN: 80-7331-018-X.

Psychologické vědy, hudební umění

Předmět psychologie, psychologie a hudební věda

Členění psychologie, hudební psychologie

Psychologické metody

Hlavní psychologické směry

Základní poznatky o lidské psychice

Člověk jako systém, regulace a řízení

Lidská psychika

Biologická determinace psychiky

Sociální determinace psychiky

Základní psychické funkce

Osobnost umělce a společnost

Osobnost ve vztahu k umění

Struktura osobnosti

Typologie osobnosti

Umělecky tvůrčí osobnost

Stimulace tvořivosti

Smysl hudby pro člověka a lidský smysl pro hudbu

Působení a funkce hudby, muzikoterapie

Hudebnost a hudební nadání

Hudební sluchové schopnosti

Hudební recepce

Hudební myšlení

Psychologie hudebních tvůrčích činností

Vývoj hudebního smyslu dítěte

Různé specifické aplikace psychologických poznatků v umělecké praxi

Otázky hudební diagnostiky

Studium hudebního díla a hudební paměť

Duševní hygiena a otázky psychopatologie

Ovlivňování psychických stavů před vystoupením a po něm

Psychologické předpoklady umělecko-pedagogické práce

Literatura:

Jiří Kulka, Ivan Poledňák, Zdeňka Pražáková: Psychologie pro konzervatoře, SPN: Praha 1988.